Відкрита інформація

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ВІЙСЬКОВА АКАДЕМІЯ (м. Одеса)

Введено в дію наказом
начальника Військової академії (м. Одеса)
від 05.10.2026 № 1698/нагд

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок проведення відстроченого контролю оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у Військовій академії (м. Одеса)

Затверджено
протоколом Вченої ради
Військової академії (м. Одеса)
від 28.09.2026 № 2

Одеса – 2026

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

Положення про порядок проведення відстроченого контролю оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у Військовій академії (м. Одеса) розроблено колективом співробітників під загальним керівництвом начальника Військової академії (м. Одеса) генерал-майора Андрія КОВАЛЬЧУКА.

Колектив розробників:

О. АНДРОЩУК – начальник науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, доктор технічних наук, професор, полковник;

А. ВЕЙЦ – провідний науковий співробітник науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, доктор філософії, майор;

І. БАБАК – старший помічник начальника науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, полковник;

І. ШЕЛЕЙКО – помічник начальника науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, підполковник;

О. БОГДАНОВА – провідний науковий співробітник науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, кандидат технічних наук, працівник Збройних Сил України;

В. ОБНЯВКО – провідний науковий співробітник науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, кандидат економічних наук, працівник Збройних Сил України.

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ 4

2. СКЛАД, ЗМІСТ І ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ ПАКЕТІВ ТЕСТОВИХ І КОНТРОЛЬНО-ДІАГНОСТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ВІДСТРОЧЕНОГО КОНТРОЛЮ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ 5

3. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ 8

4. ВИЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА АНАЛІЗ КОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ 9

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ 10

6. ДОДАТКИ 11

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок проведення відстроченого контролю оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у Військовій академії (м. Одеса) (далі – Положення) визначає порядок організації та проведення відстроченого контролю оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у Військовій академії (м. Одеса), склад і зміст пакетів тестових і контрольно-діагностичних завдань, критерії оцінювання, а також порядок організації, засобів контролю й аналізу результатів такого контролю.

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про академічну доброчесність”, “Про наукову і науково-технічну діяльність”, “Про авторське право і суміжні права”, “Про запобігання корупції”, постанови Кабінету Міністрів України від 15.12.1997 № 1410 “Про трансформацію системи військової освіти”, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187, Положення про вищі військові навчальні заклади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.05.2021 № 467, Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладах фахової перед вищої військової освіти, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 15.02.2024 № 120, Інструкції із забезпечення якості військової освіти у Збройних Силах України, затвердженої наказом Головнокомандувача Збройних Сил України від 12.01.2026 № 23, Інструкції щодо порядку проведення відстроченого контролю оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у вищих військових навчальних закладах і військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти.

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються в таких значеннях:

Відстрочений контроль – вид контролю, спрямований на визначення стійкості та збереження ключових теоретичних знань і практичних умінь (критичних компетентностей), набутих здобувачем освіти, через значний проміжок часу (як правило, не менше ніж один семестр) після завершення вивчення навчальної дисципліни.

Залишкові знання – обсяг і якість знань, умінь і навичок, які збереглися у здобувача освіти після завершення вивчення навчальної дисципліни (освітнього компонента) та є критично важливими для подальшої освіти та виконання службових обов’язків.

Кредит ЄКТС – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувачів військової освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС

становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

Моніторинг якості освіти – це система регулярного збору, аналізу й оцінки інформації про стан освітнього процесу. Його головна мета – відстеження тенденцій, виявлення проблем і своєчасне корегування освітньої системи для досягнення високих результатів.

Пакет тестових та інших контрольно-діагностичних завдань для проведення відстроченого контролю оцінювання результатів навчання з обов'язкової(-их) навчальної(-их) дисциплін(и) (далі – пакет тестових завдань) – це сукупність тестових та інших діагностичних завдань, які орієнтовані на визначення результатів навчання здобувачів освіти після опанування обов'язкових навчальних дисциплін.

Форма відстроченого контролю – письмова робота (контрольна робота, тест тощо), що виконується здобувачем освіти згідно з рішенням начальника закладу освіти.

Підсумковий контроль – вид контрольних заходів, який проводиться з метою перевірки рівня засвоєння офіцерами, сержантським (старшинським) і рядовим складом теоретичних знань і практичних навичок на заключному етапі навчання.

2. СКЛАД, ЗМІСТ І ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ ПАКЕТІВ ТЕСТОВИХ І КОНТРОЛЬНО-ДІАГНОСТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ВІДСТРОЧЕНОГО КОНТРОЛЮ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

2.1. Для організації та проведення відстроченого контролю начальник кафедри призначає відповідального(-их) науково-педагогічних працівників, який (які) провадить(-ять) викладання навчальної(-их) дисциплін(и), за результатами вивчення якої(-их) проводиться відстрочений контроль.

2.2. Визначені науково-педагогічні працівники, відповідальні за навчальну дисципліну, за якою в подальшому буде проводитись відстрочений контроль, до початку навчального року зобов'язані розробити пакет тестових (контрольно-діагностичних) завдань на основі матеріалів (питань), які відповідають змісту запланованого підсумкового контролю.

2.3. Розроблені тестові (контрольно-діагностичні) завдання вносяться до банку тестових завдань академії (інституту/загальноакадемічної кафедри) платформи дистанційного навчання "LMS Moodle", Google-форм тощо. Про виконання цього завдання кафедри звітують начальнику інституту, а загальноакадемічні кафедри – заступнику начальника академії з навчальної роботи.

2.4. Мова пакетів тестових завдань має відповідати мові викладання навчальної дисципліни.

2.5. Пакети тестових і контрольно-діагностичних завдань із навчальних дисциплін розробляються в паперовій та електронній формах, розглядаються на засіданні кафедри й оформлюються протоколом засідання кафедри. Паперова форма пакетів тестових завдань розробляється в одному екземплярі та зберігається на кафедрі у складі комплексу навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни.

2.6. Складовими пакета тестових (контрольно-діагностичних) завдань у паперовій формі є:

титульний аркуш (додаток 1);

анотація, у якій зазначається мета оцінювання, зміст і структура тестових та інших діагностичних завдань, технологія тестування та тривалість проведення;

перелік тестових та інших діагностичних завдань має містити необхідну кількість питань різного рівня складності, які б забезпечували охоплення всього навчального матеріалу відповідно до робочої програми навчальної дисципліни;

перелік відкритих запитань анкет (опитувальників), відповіді на які аналізує й оцінює науково-педагогічний працівник (у разі потреби);

ключ правильних відповідей (додаток 2);

перелік матеріалів, використання яких дозволяється під час виконання контрольно-діагностичних завдань (у разі потреби), до яких входять: таблиці, каталоги, довідники, кодекси, які не містять методику проведення розрахунків або короткого викладу суті процесів і явищ (про можливість застосування таких матеріалів здобувач освіти має бути поінформований перед початком проведення відстроченого контролю).

2.7. Зміст та оформлення пакета тестових і контрольно-діагностичних завдань мають відповідати таким характеристикам ефективності, як: валідність, надійність, об’єктивність, ефективність, прийнятність.

2.8. Під час відстроченого контролю застосовуються різноманітні засоби оцінювання, включно з тестовими завданнями відкритої та закритої форм:

багатоваріантне запитання;

випадкові запитання на відповідність;

визначення пропущених слів;

відповідність;

коротка відповідь;

розрахункове;

розрахункове з множинним вибором;

розрахункове просте;

числове;

оцінювання на основі реальних бойових кейсів / сценаріїв (case studies), що вимагають критичного мислення та прийняття рішень;

оцінювання практичних умінь і навичок із використанням віртуальних тренажерів;

інші (на розсуд науково-педагогічного працівника).

2.9. Основними елементами тестового завдання є:

інструкція – визначає, що слід робити здобувачеві освіти, та має бути сформульована у формі інфінітива, коротко, чітко та зрозуміло, наприклад: *“Зазначити правильну відповідь”*; *“Зазначити всі правильні відповіді”*; *“Доповнити”*; *“Встановити відповідність”*; “*Встановити правильну послідовність”* тощо, при цьому форма інструкції має відповідати формі завдання;

завдання – має відповідати змісту навчальної дисципліни, перевіряти відповідний рівень засвоєння знань, умінь, навичок і сформованих компетентностей, бути чітко сформульованим і зосередженим на одній проблемі;

варіанти відповідей – усі дистрактори мають бути правдоподібними й однорідними, під час їх добору доцільно використовувати поширені помилки, хибні уявлення, об’єкти, що відповідають лише частині характеристик, наведених у завданні, тощо;

критерії оцінювання – розробляє відповідальний(-і) науково-педагогічний працівник(и) самостійно з урахуванням рівня складності тестового завдання.

2.10. У тестових завданнях має бути комплексно відображено зміст навчальної(-их) дисциплін(и). Необхідно дотримуватися пропорцій щодо кількості тестових завдань за темами навчальної дисципліни.

2.11. Розробляючи критерії оцінювання тестових завдань, науково-педагогічний працівник має врахувати те, що сумарна кількість балів, яка відводиться на тестування, повинна відповідати схемі нарахування балів із навчальної дисципліни відповідно до робочої програми навчальної дисципліни. Критерії оцінювання тестових завдань із кількох навчальних дисциплін мають ураховувати питому вагу відповідних тем згідно з Програмами єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

2.12. Оцінювання результатів відстроченого контролю здобувачів військової освіти у Військовій академії (м. Одеса) включає весь спектр контрольних заходів, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та здійснюється за 100-бальною шкалою, шкалою Європейської кредитно-трансферної системи (далі – ЄКТС) та національною шкалою, яка застосовується в освітньо-професійній програмі Військової академії (м. Одеса):

“відмінно” – 90-100 балів;

“дуже добре” – 80-89 балів;
“добре” – 65-79 балів;
“задовільно” – 55-64 балів,
“достатньо” – 50-54 балів,
“незадовільно” – 1-49 балів (із можливістю повторного складання).

3. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

3.1. Відстрочений контроль результатів навчання проводиться за вимогою командування Військової академії (м. Одеса), за пропозицією начальників інститутів/кафедр, начальника науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, начальника навчального відділу тощо. Науково-методичний відділ забезпечення якості освітньої діяльності готує розпорядження начальника Військової академії (м. Одеса), на підставі якого спільно з навчальною частиною інституту розробляє графік відстроченого контролю з урахуванням розкладу навчальних занять окремих груп, у яких буде проводитись перевірка.

3.2. Інформування начальників інститутів/загальноакадемічних кафедр про організацію та терміни проведення відстроченого контролю здійснює науково-методичний відділ забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти Військової академії (м. Одеса).

3.3. Здобувачів освіти, які задіяні у відстроченому контролі, інформують про час і місце його проведення за підпорядкованістю.

3.4. Загальний час на виконання завдання відстроченого контролю встановлюється з урахуванням того, що середній час на виконання одного тестового завдання зазвичай не має перевищувати 2 хвилини.

3.5. Завдання здобувачі освіти виконують персоніфіковано на платформі дистанційного навчання LMS Moodle (Google-формах тощо) або за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення (симулятора), якщо це передбачено формою контролю.

3.6. Тестові завдання формуються у випадковому порядку з банку запитань в індивідуальний пакет тестових завдань здобувача освіти.

3.7. Відповідальний(-ні) науково-педагогічний працівник(и) отримує(-ють) у навчальній частині інституту відомість результатів відстроченого контролю в двох примірниках (додаток 3). Відомості результатів відстроченого контролю реєструються у відповідних журналах реєстрації відомостей обліку успішності здобувачів освіти (згідно номенклатури справ Військової академії (м. Одеса)).

3.8. На початку розв’язання тестових завдань для проведення відстроченого контролю в присутності комісії відповідальний(-і)

за проведення відстроченого контролю науково-педагогічний(-і) працівник(и) інформує(-ють) здобувачів освіти про мету та завдання контрольного заходу, зміст тестових завдань, вимоги до їх виконання, критерії оцінювання.

3.9. У відомості результатів відстроченого контролю відповідальний науково-педагогічний працівник фіксує відсутність здобувачів освіти відміткою “не з’явився”.

3.10. Після початку контрольного заходу відповідальний(-і) науково-педагогічний(-і) працівник(и) залишає(-ють) аудиторію, і надалі здобувачі вищої освіти виконують тестові завдання у присутності комісії.

3.11. Здобувачам освіти забороняється обмінюватися інформацією в будь-який спосіб або використовувати інші матеріали та засоби, крім дозволених. Здобувач освіти несе відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності під час відстроченого контролю.

3.12. Здобувачі освіти, які виконали тестові завдання, мають завершити спробу, підтвердити закінчення тесту та залишити аудиторію. Результати оцінювання результатів навчання вносяться відповідальним(и) науково-педагогічним(и) працівником(-ами) у відомість результатів відстроченого контролю та порівнюються з оцінками підсумкового контролю (іспит, залік) із навчальної дисципліни.

3.13. Відомість результатів відстроченого контролю, заповнену в двох примірниках, науково-педагогічний працівник здає особисто в навчальну частину інституту та до навчально-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в день проведення відстроченого контролю або наступного робочого дня. Відомості зберігаються в навчальній частині інституту, навчально-методичному відділі забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти протягом трьох років.

Копію заповнених відомостей результатів відстроченого контролю науково-педагогічний працівник передає відповідному начальнику кафедри.

4. ВИЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА АНАЛІЗ КОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

4.1. Після отримання відомості результатів відстроченого контролю науково-методичний відділ забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти готує звіт про результати відстроченого контролю оцінювання результатів навчання здобувачів освіти начальнику Військової академії (м. Одеса) та пропозиції, спрямовані на вдосконалення освітнього процесу.

4.2. Після представлення на розгляд начальнику Військової академії (м. Одеса) звіт про результати відстроченого контролю оцінювання результатів навчання доводиться науково-методичним відділом забезпечення

якості освітньої діяльності та вищої освіти до начальника навчального відділу, начальника відповідного інституту.

4.3. Результати відстроченого контролю мають використовуватися науково-педагогічними працівниками та Вченою радою Військової академії (м. Одеса) для:

корегування програм навчальних дисциплін, їх силабусів;

удосконалення методів навчання та викладання, стратегії оцінювання;

уточнення вимог до вступників і планування підвищення кваліфікації військово-педагогічного складу;

рейтингу науково-педагогічних працівників та рейтингу здобувачів вищої освіти.

4.4. Результати відстроченого контролю з навчальних дисциплін аналізують начальники інститутів, начальники (завідувачі) відповідних кафедр із метою виявлення недоліків у підготовці фахівців, організації та проведення заходів для їх усунення.

4.5. Результати відстроченого контролю обговорюють на засіданні кафедри, при цьому розглядають і порівнюють результати відстроченого контролю з результатами останнього підсумкового контролю та, за потреби, ухвалюють рекомендації щодо вдосконалення викладання й оцінювання результатів навчання з відповідних навчальних дисциплін й оформлюють протоколом засідання кафедри.

4.6. Результати проведення відстроченого контролю результатів навчання здобувачів освіти аналізуються науково-методичним відділом забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти шляхом порівняння з попередніми результатами підсумкового контролю.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Положення затверджується Вченою радою академії та вводиться в дію наказом начальника Військової академії (м. Одеса).

5.2. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються та затверджуються Вченою радою академії та вводяться в дію наказом начальника Військової академії (м. Одеса).

5.3. Контроль за виконанням Положення здійснюють посадові особи Військової академії (м. Одеса) в межах своїх повноважень.

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

Додаток 1

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Військова академія (м. Одеса)

Кафедра_____
(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Начальник (завідувач) кафедри
_____
(назва)
_____
військове звання підпис Ім'я ПРІЗВИЩЕ
"___"_____20___ р.

ПАКЕТ ТЕСТОВИХ ТА КОНТРОЛЬНО-ДІАГНОСТИЧНИХ ЗАВДАНЬ

для проведення відстроченого контролю оцінювання результатів навчання та сформованості компетентностей з обов'язкової навчальної дисципліни

_____

Ступінь освіти _____

Освітньо-професійна програма _____

Спеціальність _____

Навчальний рік_____
Протокол від _____20___ року №_____

2026

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

Додаток 2

Форма оформлення ключа правильних відповідей Ключ та критеріальна матриця оцінювання правильних відповідей текстових завдань для проведення відстроченого контролю оцінювання результатів навчання з обов'язкової(-их) навчальної(-их) дисциплін(и)

_____

(назва(и)

Ступінь освіти_____

Освітньо-професійна програма_____ Спеціальність_____

(код та найменування)

№ тестового запитання	Варіант відповіді	№ тестового запитання	Варіант відповіді	№ тестового запитання	Варіант відповіді	№ тестового запитання	Варіант відповіді
1	а	16					
2	б	17					
3	.	18					
4	.	19					
5	.	20					
6		21					
7		22					
8		23					
9		24					
10		25					
11		26					
12		27	.				
13		28	.				
14		28	.				
15		30	в				

Розробник(и) _____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Начальник (завідувач) кафедри _____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Для завдань відкритої форми, практичних кейсів і симуляцій додається ***Критеріальна матриця оцінювання****, що містить детальний опис критеріїв оцінювання (наприклад,* ***Оцінка 4*** *– Впевнено демонструє...;* ***Оцінка 3*** *– Демонструє... з незначними помилками тощо).*

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

Додаток 3

Відомість результатів відстроченого контролю

з _____

(назва навчальної дисципліни)

Інститут (циклова комісія) _____
Спеціальність _____
Шифр курсу _____, код групи _____

ВІДОМІСТЬ
РЕЗУЛЬТАТІВ ВІДСТРОЧЕНОГО КОНТРОЛЮ № ____
“____” _____ 20___ року

з навчальної дисципліни
_____

Науково-педагогічний працівник (НПП)
_____
(вчене звання, прізвище й ініціали НПП, який виставляє оцінку за відстрочений контроль)

№	Прізвище, ініціали здобувача вищої освіти	№ залікової книжки	Оцінка останнього підсумкового контролю			Результат відстроченого контролю		Різниця (+1-%)
			за 4(2) баловою шкалою*	за 100-баловою шкалою	за шкалою ЄКТС	за 100-баловою шкалою	за шкалою ЄКТС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.								
2.								

* *(за національною шкалою)*

Комісія з відстроченого контролю

Всього в групі ____ осіб
З’явилося ____ осіб
Не з’явилося ____ осіб

Голова комісії:

_____
(підпис) (Ім’я ПРІЗВИЩЕ)

Члени комісії:

_____
(підпис) (Ім’я ПРІЗВИЩЕ)

_____
(підпис) (Ім’я ПРІЗВИЩЕ)

Продовження додатка 3

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

Узагальнені результати семестрового та відстроченого контролю*

За 100-баловою шкалою	За шкалою ЄКТС	Всього оцінок	
		семестровий контроль	відстрочений контроль
90-100	A		
80-89	B		
65-79	C		
55-64	D		
50-54	E		
1-49	FX		

Науково-педагогічний працівник

_____ _____

(підпис) (Ім’я ПРІЗВИЩЕ)

**Примітка. В даній таблиці вказується кількість (!!!) здобувачів освіти, які отримали відповідну оцінку за 100-баловою шкалою (за шкалою ЄКТС). Наприклад, під час семестрового контролю оцінки в межах 90-100-балової шкали (А) з даної групи отримали 3 (ТРИ) здобувача освіти, а під час відстроченого контролю – 2 (ДВА) здобувача освіти.*

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ